

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.05.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

investor.bg

✓ **Васил Велев: Съмнително е дали потреблението ще доведе до ръст в икономиката**

<http://www.investor.bg/bylgariia/5/a/vasil-velev-symnitelno-e-dali-potrebleniето-shte-dovede-do-ryst-v-ikonomikata,151023/>

„Идеята, че при увеличено потребление в България ще има ръст на икономиката, е съмнителна, заяви в Сутрешния блок на Bulgaria ON AIR председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)

Васил Велев. Той уточни, че 85% от продуктите на трапезата ни са от чужбина и затова не е сигурно, че ако се увеличат парите в домакинствата ще се раздвижи икономиката ни. Повод за коментара му стана изказването на Стефан Софийански, че „трябва да допуснем един по-висок инфлационен темп и увеличаване на доходите“.

Икономическото състояние в страната може да се подобри с насърчаване на инвестициите и износа, категоричен е Велев. Общо всички инвестиции обаче са в стагнация, добави той. За последните пет години чуждестранните са намалели пет пъти. Причината за това е, че са били съсредоточени в недвижимо имущество. По думите му инвестициите на българските компании също не са достатъчни. „Свръх ликвидността в банковия сектор и натрупването на депозити не е от забогатяване на нацията, а от прекратяване на бизнеса и слагане на парите на депозит“, обясни председателят на АИКБ. Той призова „проблемите в страната да започнат да се решават бързо и политиките да действат като държавници“.

Според него трябва да се състави едно широко подкрепено правителство на експертна основа. Проблемът, който пречи за това обаче, е ниското заплащане: „Може и да е дребнаво, но и заплатата трябва да е като за експерти. Защото когато един министър получава две-три хиляди лева ние се чудим защо той е застанал на този пост. За подобно заплащане много трудно може да се намери добър мениджър от средно предприятие, да не говорим за голямо“.

Според председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България усилията на държавата трябва да се насочат към партньорския договор с ЕС за следващия програмен период (2014-2020) за субсидиране на реформите в страната. В него ще бъдат описани оперативните и земеделските програми, които ще получат 15 милиарда евро. По думите на Велев дебатите трябва да стигнат по-бързо на обществено ниво, защото на експертно има противоречия.

„След това три правителства подред ще се оправдават, че служебното правителство е направило лош договор за партньорство“, коментира председателят на АИКБ.

От асоциацията смятат, че ако страната продължава да стои в сегашната ситуация - без правителство, последствията за икономиката ще бъдат много тежки - „индустрията е в застои, икономиката стагнира. Трябва да се възстанови конкурентната среда, да има по-добро регулиране на монополите и разбиване на изкуствено създадените картели и монополи, които задушават малкия и среден бизнес, защото те формират безработицата и покачват цените“. Като решение за спиране на поръчковото законодателство АИКБ предлага оценката на въздействие на нормативните актове да стане незаобиколима практика, въпреки че досега никой не е успял да го постигне.

[Телевизия Bulgaria on Air](#)

✓ **Съмнително е дали потреблението ще доведе до ръст в икономиката, каза Васил Велев**

http://bgonair.bg/bg/news/economy/read/symnitelno_e_dali_potrebleniето_shte_dovede_do_ryst_v_ikonomikata_kaza_vasil_velev/

За да се създаде експертно правителство трябва да се увеличи министерската заплата.

При увеличено потребление в България е съмнително, че ще има ръст на икономиката, заяви Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), в Сутрешния блок на Bulgaria On Air. По думите му 85% от продуктите на трапезата ни са от чужбина и затова не е сигурно, че ако се увеличат парите в домакинствата ще се раздвижи икономиката ни. Повод за коментара му стана изказването на Стефан Софийански, че „Трябва да допуснем един по-висок инфлационен темп и увеличаване на доходите“.

Икономическото състояние в страната може да се подобри с насърчаване на инвестициите и износа, категоричен е Велев. Общо всички инвестиции обаче са в стагнация, добави той. За последните пет години чуждестранните са намалели пет пъти, но тогава са били съсредоточени в недвижимо имущество. Инвестициите на българските компании не са достатъчни също. Свръх ликвидността в банковия сектор и натрупването на депозити не е от забогатяване на нацията, а от прекратяване на бизнеса и слагане на парите на депозит, обясни председателят на АИКБ.

Проблемите в страната трябва да започнат да се решават бързо и политиките да действат като държавници, призова Велев. Според него трябва да се състави едно широко подкрепено правителство на експертна основа. Проблемът, който пречи за това обаче е ниското заплащане: „**Може и да е дребнаво, но и заплатата трябва да е като за експерти**, защото когато един министър получава две-три хиляди лева ние се чудим защо той е застанал на този пост. За подобно заплащане много трудно може да се намери добър мениджър от средно предприятие, да не говорим за голямо“.

Усилията на държавата трябва да се насочат към партньорския договор с ЕС за следващия програмен период от 2014 до 2020 за субсидиране на реформите в страната. В него ще бъдат описани оперативните и земеделските програми, които ще получат 15 милиарда евро. По думите на Велев дебатите трябва да стигнат по-бързо на обществено ниво, защото на експертно има противоречия.

zemia-news.bg

✓ Работодатели: Единственият изход е програмното правителство

<http://www.zemia-news.bg/index.php/ikonomika-2/6343-%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8-%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82-%D0%B8%D0%B7%D1%85%D0%BE%D0%B4-%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE.html>

Ден след като предварителните резултати от предсрочните парламентарни избори станаха ясни на обществеността, продължаваме с коментарите в Инвестор.бг за възможните коалиции в новия парламент и икономическите политики, нужни за стабилизиране на страната. Сега пред сайта са ръководителите на трите работодателски организации — Българската търговско-промишлена палата, Българската стопанска камара и Асоциацията на индустриалния капитал в България. Те анализират и влиянието на новото политическо управление върху икономическите процеси и дали съставянето на програмно правителство би било изход от сложната политическа ситуация. Божидар Данев, изпълнителен председател на БСК: Единственият изход за партиите е съставянето на програмно правителство. Програмното правителство, предложено от БСП, това би било единственият шанс на 4-те партии, които влизат в парламента. Новият парламент трябва да коригира начина на своята работа. За всеки закон, който приема, трябва предварително да се прави оценка на неговото въздействие върху икономическата и социалната среда у нас, защото предишното правителство нито веднъж не направи подобна оценка. Предишното НС постоянно прескачаше закона, а това доведе до влошаване на бизнес климата в страната ни, както и на инвестиционната среда. През миналата година се наблюдаваше рязък спад на приходите в бюджета. Същевременно с 47% нараснаха приходите в бюджетите на общините заради таксите, които събират. Кметовете трябва да работят повече, за да изградят по-добра инвестиционна среда. Инвеститорите обичат спокоен и балансиран инвестиционен климат, а това трябва да им се предостави. Цветан Симеонов, председател БТПП: Нужно е връщането на тристранния диалог. За Българската търговско-промишлена палата, която и коалиция да се сформира, е важно тя да обърне внимание на социалната сфера и най-вече възстановяването на тристранния диалог. Що се отнася за идеята на БСП за съставянето на програмно правителство, БТПП няма как да се ангажира с експертна прогноза. Въпреки това според мен съставянето на подобно правителство ще говори за отговорно поведение на политическите партии. За икономическата политика ние разчитаме, че основните параметри ще се запазят — държавният дълг да бъде запазен под 20%. Важно е да се направи всичко възможно ниската данъчна тежест да бъде също запазена — ние сме лидер по ниски данъци в Европа, а това е добре за всички чуждестранни инвеститори. Според нас е много важно да се вземе под внимание развитието на електронното правителство, защото то ще гарантира намаляването на дела на сивия сектор. Час по-скоро трябва да се довърши работата по новия програмен период, защото европейското финансиране е изключително важно за страната ни. Ние трябва да се постареем да направим всичко по силите си да предотвратим намаляването на средствата или тяхното забавяне. Васил Велев, председател на АИКБ: Партиите трябва да се обединят в името на нацията. Правителство, подкрепено от възможно много депутати в парламента, сега е нужно на страната. Не е задължително да го наричаме програмно, важно е то да може да реши важните задачи за България. Според Асоциацията на индустриалния капитал има нужда от по-широка основа, върху която да се градят бъдещите управленски политики. Еднакво вредни са както невъзможността за промени в законите, заради липса на мнозинство, така и прекомерно честата им промяна, без оценка за въздействие. Нужно е да се съставят мерки за създаване на условия за възвръщаемост на инвестициите в страната. Трябва да се търсят начини и за откриване на нови работни места. Важно е да се търси начин за повишаване на доходите. Всички знаем обаче, че това не става с решение на Министерския съвет, а ще дойде от стабилен ръст на икономиката. Чуждите инвестиции в България са сведени до нула — в сравнение с период от преди 5 години те са намалели 5 пъти.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](http://www.capital.bg)

✓ Микрорастеж

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/05/15/2061092_mikrorastej/

Ако българската икономика трябва да се диагностицира с една дума, то тя ще е анемия. Според публикуваните в сряда експресни оценки на Националния статистически институт (НСИ) през първото тримесечие на годината растежът е само 0.1% спрямо четвъртото тримесечие на миналата година, а на годишна база брутният вътрешен продукт (БВП) се е покачил с 0.4%.

На фона на данните за еврозоната, където рецесията продължава, тези за българската икономика изглеждат малко по-добре. Но те показват и още нещо - че дори и при по-добър летен сезон икономиката ще продължи да лази по дъното и

тази година. Според някои икономисти дори е възможно да не достигне и 1% ръст - колкото е ревизираната надолу прогноза на правителството.

За слабо начало на годината сигнал дадоха и отчетите на доста от публичните компании за първото тримесечие, публикувани в края на април. Тогава представители на бизнеса заявиха, че политическата криза в страната има слабо влияние върху дейността им. Те посочиха, че причините за слабите резултати са същите, които тормозят българската икономика години наред – свито вътрешно потребление и безработица, несигурност, спад на основни пазари като ЕС и недостатъчен ръст на износ за нови региони. Очакванията на мениджърите за следващите месеци са разнопосочни, но доста от тях очакват второто полугодие да е по-добро.

Търси се двигател

Главен фактор за растежа все пак е бил износът, който расте с 8.9% на годишна база. Донякъде това увеличение може да се обясни и със слабите резултати през същия период на миналата година, когато тежките зимни условия на практика блокираха транспортните връзки и износът на българските фирми бе възпрепятстван. Крайното потребление, на което се възлагат надежди да е двигател на възстановяването, се свива с 0.8% на тримесечна база и с 1.6% на годишна база.

"Не знам какво може да се направи изобщо за потребителското доверие, след като се прави всичко, за се унищожи и остатъкът от него. При добро развитие на нещата поне две години мисля, че ще са необходими, за да се върне увереността на домакинствата", коментира макроикономистът от Софийския университет Калоян Ганев.

Свитото потребление означава, че домакинствата все още изпитват несигурност за работните си места и своите доходи, поради което отлагат покупките на стоки и услуги, които не са от първа необходимост.

"Данните за безработицата показват една доста притеснителна тенденция – 13.8%, а това е много високо. Доскоро бяхме близо до средното равнище на ЕС, но вече го надхвърляме значително и това е причината за спада на потреблението.

Импулс за растеж на българската икономика не може да се търси и в инвестициите. Добрата новина е, че все още износът расте въпреки всички условности", казва Димитър Чобанов, макроикономист от УНСС.

Анализатори обаче предупреждават, че експортът може и да забави темпа си на растеж от второто тримесечие до края на годината, ако няма положително развитие на европейската икономика. Причината е, че почти две трети от експорта ни е предназначен за ЕС.

Увеличение под ревизия

Данните на НСИ изненадват с ръст на инвестициите с невиджани от дълго време темпове - 2.4% спрямо предходното тримесечие и с 4.8% в сравнение с година по-рано. Този резултат обаче е странен, защото по текущи цени общата стойност на инвестициите е 2.91 млрд. лв., или само половин процент повече от номиналния размер на инвестициите за първото тримесечие на миналата година. В номинално изражение бруто капиталобразуването в основен капитал е значително и под стойността си за четвъртото тримесечие на 2012 г., което може да се обясни единствено с ревизия на старите данни в посока надолу и сезонно изглаждане от страна на НСИ.

Така растежът се формира заради ниските стойности на базовия период, с който БВП се сравнява. Остават обаче съмненията, че корпоративният сектор също отлага вложенията си в собствен капитал, притеснен от политическата нестабилност и влошената бизнес среда. Точно в тази посока бяха данните за вноса към края на март, които посочиха, че от трети страни през първото тримесечие са внесени 26% по-малко машини и оборудване и на практика фирмите не влагат средства в обновление и увеличение на производствената си база.

Освен на двата базови периода – първото и четвъртото тримесечие на миналата година, НСИ явно са ревизирали и данните за всички останали тримесечия на предходната година, тъй като новите показатели са различни от публикуваните в прессъобщенията на НСИ за предишни периоди.

Брутната добавена стойност, която трябва да мери реалното производство в България, пък бележи нулев растеж спрямо предходното тримесечие, а на годишна база се покачва само с 0.3%.

✓ Еврозоната остава в рецесия шесто тримесечие

http://www.capital.bg/biznes/finansii/2013/05/15/2061344_evrozonata_ostava_v_recesia_shesto_trimesechie/

Икономиката на еврозоната се е свила за шесто поредно тримесечие в началото на тази година, което маркира най-дългата рецесия за страните от региона досега, показват данните на Евростат. Въпреки лекия ръст на германската икономика свиването на БВП в повечето членки на валутния съюз е довело до общ спад от 0.2% за периода януари - март спрямо предишното тримесечие. През миналата година икономиката на еврозоната се сви с 0.6%, като ревизираните данни показаха, че рецесията е започнала още в последното тримесечие на 2011 г. За целия ЕС спадът през изминалото тримесечие е 0.1%. Спрямо първото тримесечие на миналата година БВП на еврозоната и ЕС се спаднал със съответно с 1 и 0.7 процента. Сред страните, постигнали слаб ръст през тримесечието, освен Германия се нареждат само Великобритания, Литва, Латвия, Унгария, Полша, Словакия, Белгия, Румъния и България. Естония, която преди също показваше устойчивост, също отчита свиване на БВП на тримесечна база.

Затъване в рецесия

Икономическите статистики от последните месеци затъмниха оптимизма, обхванал пазарите през последните месеци, че мерките на Европейската централна банка ще овладяват негативните ефекти от дълговата криза. Забавянето обаче все повече се усеща и в големите европейски икономики, а безработицата вече засяга рекордните 19 млн. души. "Всички надежди са насочени към съживяване на външното търсене. Но фискалните ограничения в САЩ и съмненията около възстановяването на растежа в Китай говорят, че стимулите от външната търговия няма да са особено големи", коментира икономистът от ING Петер ван ден Хуте, цитиран от Financial times. "Списъкът от негативи за еврозоната е дълъг", отбелязва от своя страна Ник Кунис от ABN Amro. "Фискалната консолидация, растящата безработица, ограниченото банково кредитиране, поскъпването на еврото спрямо йената и ограниченото търсене в глобален мащаб

натезават над икономиката", добавя той.

На различни скорости

Германия успя да избегне техническото изпадане в рецесия, като отчете растеж от 0.1% след резкия спад в края на 2012 г. "Германската икономика едва набира скорост. Един от факторите за по-бавното от възстановяване е изключително студено време тази зима", коментира германската статистическа служба, цитирана от Reuters. Франция отчита спад на БВП от 0.2% за второ поредно тримесечие, което я вкарва в нова рецесия четири години след предишната. За третата икономика в еврозоната, Италия, ситуацията се влошава, като свиването от 0.5% е по-силно от очакваното. Проблемите във валутния съюз дават отражение и извън границите му, като са спомогнали за влошаване на рецесията в Чехия, чиято икономика се е свила с 0.8%. Въпреки мрачната картина в еврозоната анализаторите очакват Германия да се стабилизира с течение на годината, но Франция вероятно ще продължи да изостава.

✓ Безработицата достигна рекордните 13.8% в началото на годината

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/05/15/2061096_bezraboticata_dostigna_rekordnite_138_v_nachaloto_na/

Безработицата в страната продължава да расте през първото тримесечие на годината и достига рекордните 13.8%. Подобни стойности показателят не е достигал от 2003 г. насам.

В същото време обаче заетостта расте за пръв път от края на предкризисната 2008 г. Работещите са се увеличили едва с 1.8 хил. души спрямо първите три месеца на 2012 г. Това обаче е сериозно подобрене в сравнение с предходните няколко тримесечия, когато броят на загубените работни места не спаднаше под 20 хиляди. Така изглеждат данните за пазара на труда, публикувани вчера от Националния статистически институт (НСИ).

Първите данни за годината изглеждат едновременно притеснителни заради растящата безработица, но и обнадеждаващи. Те може да се обяснят с това, че повече хора започват да си търсят работа, т.е. възприемат се като безработни, а това би било положителен сигнал за икономиката. Дали тенденцията ще се запази, ще стане ясно с публикуването на следващите данни за пазара на труда.

Жажда за заетост

Според Калоян Ганев, макроикономист от Софийския университет, увеличение и на безработицата, и на заетостта може да се наблюдава, когато в пазара на труда се е включила част от така наречените обезсърчени безработни.

Тази картина се потвърждава и от данните на националната статистика за броя обезкуражени лица. На годишна база те са намалели с 10.6 хил. души и достигат 236.7 хил. Икономическата активност също нараства – с 1.6 пункта до 67% за хората между 15 и 64 години. Данните обаче крият друг подводен камък – застаряването на населението означава, че хората в работоспособна възраст намаляват и затова е логично делът на активните на пазара на труда от тях да нараства дори чисто механично.

Все пак номиналният ръст на работната сила е с около 36.8 хил. души. Другата група работещи, която може да е допринесла за това увеличение, са хората, които не са успели да се пенсионират поради увеличението на възрастта и стажа за пенсиониране с още 4 месеца от началото на годината.

Добри сигнали...

Според Десислава Николова от Института за пазарна икономика данните за пазара на труда са по-скоро положителни и показват, че може би вече сме стигнали дъното и се оттласкваме от него. Тепърва обаче предстои да се види какво ще се случи през следващите тримесечия.

Същевременно раздвижване се забелязва и при младежката безработица. Тя отбелязва спад от почти 2 пункта и стига 29.5% (за възрастовата група 15 - 24 години). Безработните младежи на тази възраст също намаляват с 6.7 хил. души до 68.1 хил. Все още обаче България се нарежда сред европейските страни с много висок дял на младежи без работа.

...и лоши тенденции

Увеличава се и делът и на продължително безработните с 0.7 пункта до 7.6 % от активното население. Така дългосрочно безработните продължават да са над половината от всички хора, които търсят заетост, или общо 250.8 хил. Притеснителното при тези, които са дългосрочно незаети, е, че те по-трудно се връщат на пазара на труда и дори може да спрат да търсят заетост.

Същевременно данните на Евростат само за март показват, че делът на безработните в България е 12.6%. Пазарът на труда в страната показва по-негативни стойности дори в сравнение с еврозоната, която миналата година изпадна в повторна рецесия, а сега без работа в 17-те страни са средно 12.1%.

Вестник Преса

✓ Бюджетният дефицит се стопи с 57%

<http://pressadaily.bg/publication/15068-%D0%91%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%B4%D0%B5%D1%84%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%82-%D1%81%D0%B5-%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BF%D0%B8-%D1%81-57/>

Бюджетният дефицит се е стопил с 57 на сто в края на април. Това твърди икономистът Лъчезар Боганов от „Индъстри уоч“. Данните му бяха потвърдени и от други експерти, до които „Преса“ се допита. Дупката в хазната се затваря заради данъчната кампания през април. Богданов обясни, че само за четвъртия месец приходите надвишават разходите с 450 млн. лева. Така консолидираният дефицит (от януари до април с натрупване) е 345 млн. лв. при 795 млн. лв. в края на март. Служебният министър Калин Христов ще пази мълчание по въпроса за състоянието на държавните финанси, докато не се публикуват официалните данни. Това ще стане в края на май.

Намаляването на дефицита е свеж полъх на фона на апокалиптичните икономически прогнози, които съпътстват патовата политическа ситуация. Въпреки това сравнението с миналата година не навява оптимизъм. В края на април 2012 г. дефицитът е бил 217 млн. лв. (със 128 млн. лв. по-малко от 2013 г.).

„Бюджетът в момента е на добро ниво, но за да остане на такова, трябва разумен финансов министър“, обясни Светла Костадинова от Института за пазарна икономика. Икономистът Владимир Каролев обясни пред „Преса“, че за да оцелее бюджетът без ревизия, ще трябва да се отрежат част от разходите. Така ще се запази дефицитът на планираното за годината ниво (1,1 млрд. лв., или 1,3% от БВП).

„Голямото предизвикателство пред служебното правителство беше да се справи с бюджета и то се справи“, обяви макроикономистът Георги Ангелов по време на финансовия форум „Шумът на парите“. Заслугата на кабинета „Райков“ била, че е намерил пари за изплащане на по-високите пенсии, които бяха увеличени от ГЕРБ преди изборите.